

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate
Libri Septem**

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Quo pacto habere se debeant sacerdotes erga mulieres in administrandis
sacramentis cap. v

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

de his duntaxat, qui imprudenter, ne dicam impudenter,
& nimis arte, ac licenter sese assunt uelatis uirginibus:
quibus tanto interdū conglutinantur affectu, ut à se ipsis
facilius, q̄ ab earū conuersatione recederēt: qui & si forte
cum eis nō agant quicq̄ turpiter, tñ iustæ suspicionis præ
bentes de se materiam, uitam suam, q̄uis alioqui mun-
dam, maculis sinistræ opinionis inficiunt. Q[uo]d circa ad
exitandam oēm suspicionem, ac ēt periculum, sicut tene-
mur eis diuina sacramenta præstare, ita pari modo earū
dem familiaritates uitare, et sicut in rebus sacris nusquam
eis nostra neganda est opera, ita in rebus aliis nostra sine
urgenti necessitate non est communicāda præsentia.

Q[uo]d pacto habere se debeāt sacerdotes erga mu-
lleres in administrandis sacramentis. Ca. V.

Dicendum est autem modo quid in ea re sacer-
dotibus statuendū sit q̄bus ex officio, qđ sibi in-
cubit, ab his periculis oīno abesse nō licet: & tñ
ab oībus uenereis uoluptatibus necesse est cōtinere. Nā
iuxta sententia saluatoris nostri, ista oportuit facere, et illa
nō omittere. Nō.n. debet is q̄ præest, & populi sibi com-
misisti cura distinguitur, uiros & tm̄ cōmodis excubare: quū
officium sacerdotis antistitis sit iniurere fœminas dū ḡros-
tant, consolari dū mōerent, corrigere si errat, audire pec-
cata dū p̄sonit, & deniq̄ oīa puidere, q̄ faciat eis ad sa-
lute. Neq̄ est p̄fectō q̄ usq̄ adeo pauēat sacerdotes, ut
à tāctæ necessitatibus officiis existimant ppter humana īm-
becillitatē esse sibi desistendū, & reiiciendas necessarias
actiōes, quū certo sciant in eiusmodi piis opib⁹ sibi de-
coelo firmissima adiumenta nō defutura, mō uelint, et cu-
piat adiuuari: & nihil temere agēdū censeat, ubi sciūt gra-
uissimū īminere discrimē: uero tāto acrius instādū est, q̄to
periculum maius īnest, uti in tempestate à nauigantibus
solet fieri. Nam quum cœli minantur desuper, & fluctus
quatiunt deorsum, et uenti undi ex aduerso luctantur

Luc. 11.

KK ii

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

hunc peritus magister fortius insurget, atq; assidet atten-
tus gubernaculo, mente & oculis in mare, & in coelum
semper intentus: ac undiq; quicquid imminet discrimi-
nis circumlustrans, ne forte aut ab impendenti tempesta-
te, aut ab improuisis obruatur procellis. Conuenienda
igitur tibi necessario est mulier, fac tibi non desit severi-
tas, quæ ad parendum fœminam possit obstringere: ita
tamen apposite, ut consolationem spiritualem inde reci-
piat cum ueneratione, & timore. Hic autem prouiden-
dum est tibi maxime, ut ex tuis moribus in his omnibus
tuæ clarescant indicia puritatis, & signa mundissimæ ho-
nestatis: cauendæq; super omnia adulatio[n]is, atq; blâdi-
tiæ, quæ infensæ admodum sunt castitati. Fugiendum
etiam ne nimis eas licenter adeas, ne nimium frequenter
uisas, ne earum domos importunis horis solus introeas,
quum uero introteris pauidus, uerecundus, atq; etiam su-
spensus, tanquam ad aliquem concupiscentię scopulum
appulsurus incedito: ibiq; sedulo sine mora festine, p[er]q;
agito quicquid fuerit peragendum. Absq; uero caula ra-
tionabili solus cum sola seorsum remotis arbitris nunq;
fedeas. Valde quidem periculosæ sunt, ac plena suspicio-
nis productiores seorsum cū fœminis sessiones: præ-
serium cum de rebus profanis, & mundi actionibus mu-
tuo sermone ultro citroq; digeritur: nam animus his co-
fabulationibus paululum relaxatus, facile ad uana incita-
menta cupidinis prolabitur, quo circa & hic, & ubiq; in
quouis periculo tutius est timere quam fidere, optimum
est ergo circunspicere undiq; pericula, & tanq; in aie ob-
niciaturos, galeatos, loricatosq; semper stare: ne (ut aiunt)
nudi agamus excubias. Non n.bene succedere cuiquam
solet quod temere agatur: neq; uel honestum, uel sanctum,
etiam quod sit sanctum, aut honestum, uidetur: nisi idem
honeste, sancte q; fiat: quum ex his etiam honestis officiis
multas occasio[n]es malignus hostis inueniat, quibus mensi-
tes quamvis p[ro]tas quandoq; decipiatur. Versari quidem sic

temere in his, nec ledi, miraculum certe est potius quam
virtus cēendum. Quamobrem à superfluis colloquiis
& conuersationibus (ut proxime dicebam) est omnino
abstinentia: ac nihil quicquam imprudenter, ac temere
agendum ne quid ex eo scandali, aut suspicionis possit
merito, aut uerisimiliter exoriri. Sacerdotis siquidem par-
tes sunt, & in his, & in omnibus officiis omnia caute per-
agere, & confidere in domino: atq[ue] animo prompto, &
infracto, tenere mordicus propositum castitatis. Verum
si quando nos ex nostra infirmitate titillationibus carnis
contigerit impugnari, constantissime reluctandum est:
atq[ue] illa nobis comparanda perfugia, quaꝝ infra dicētur.

Non nisi diu expertum admittendum esse
ad audiendas factarum uirginum con-
fessiones. Cap. VI.

Probatisimæ ergo uitæ esse oportet quicunque
præficiendus est, ut eiusmodi uirginibus sacramé-
ta ministret: ne forte circunuētos (quisquis ille sit)
ignota dāmens fraude, succumbat, corrūatq[ue], sub eo ipso
falso, quo se alios exoneraturum crediderat. Pastor
enim sāpe dum errabundam ouem passim, & inconsul-
te queritat ipse quoq[ue] deuilius à recto tramite aberrat. Itis
dem & medicus plāruncq[ue] dum ferre opem egrotō stu-
det, in tialetudinem, & ipse aduersam incidit, & nescius et
imprudens eadem contagione afficitur cum infirmo.
Itaq[ue] non accedat quispiam ad id muneriſ, niſi multum
antea in his fuerit exercitatus, aq[ue] saluberrimiſ prius an-
tidotis præparatus: ut possit quum opus fuerit, & pu-
gnare uiriliter, & in peccatissimo quouis ioco absque
ullo integratatis, atq[ue] pudoris sui damno uersari: iuxta illo
lud. Prius antidotum, q[ue]uenentum. Ut de Mithridate re-
ge Ponti legimus: cui quotidie haurienti post antidota
uenenum, consuetudine factum est ei uenenum ipsum

KK iii